

a) Az adott K kifejezés szorzattá alakítható: egymás utáni tagjait négyesével zárójelbe foglalva a másodiktól kezdve minden zárójelben a megelőző zárójel 93^4 -szerese áll

$$\begin{aligned} K &= (93 + 93^2 + 93^3 + 93^4) + 93^4(93 + 93^2 + 93^3 + 93^4) + \dots + \\ &\quad + 93^{12n-4}(93 + 93^2 + 93^3 + 93^4) = \\ &= (93 + 93^2 + 93^3 + 93^4)(1 + 93^4 + 93^8 + \dots + 93^{12n-4}). \end{aligned}$$

Az első tényező osztható 100-zal, ugyanis hasonlóan

$$\begin{aligned} (93 + 93^2) + 93^2(93 + 93^2) &= (93 + 93^2)(1 + 93^2) = 93(1 + 93)(1 + 93^2) = \\ &= 93 \cdot 94 \cdot 8650 = 93 \cdot 2 \cdot 47 \cdot 50 \cdot 173 = 100 \cdot 93 \cdot 47 \cdot 173, \end{aligned}$$

tehát az adott kifejezés is osztható 100-zal; az állítást bebizonyítottuk.

Egyszersmind azt találtuk, hogy az állítás akkor is igaz, ha utolsó tag gyanánt 93^{4n} -et vesszük. Ha tehát a feladat kérdésére a válasz igenlő, akkor a 93-as alap esetére már $k = 4$ is megfelelő.

b) Nyilvánvaló azonban, hogy nem minden kétjegyű (természetes) számhoz mint alaphoz adható meg egy a kívánt tulajdonságú k természetes szám, hiszen a 93 helyére 10-et véve a $10 + 10^2 + 10^3 + \dots + 10^{kn}$ kifejezésben bármely pozitív egész k , n számpár esetén minden tag osztható 100-zal, kivéve az első tagot, tehát a kifejezést 100-zal osztva, a maradék 10 (ez áll $k = n = 1$ esetén is). Eszerint a kérdéses állítás nem igaz. Hasonlóan nem létezik k egyetlen páros, de 4-gyel nem osztható alaphoz sem, mert így a kifejezést 4-gyel osztva a maradék 2, így pedig nem lehet a kifejezés 100-nak többszöröse, mert akkor 4-nek is többszöröse volna; valamint az 5-tel osztható, de 25-tel nem osztható alapokhoz sem létezik k .

Horváth József (Esztergom, Temesvári Perbál g. IV. o. t.)

Megjegyzés. Meg lehet mutatni, hogy ha (a jegyek számától függetlenül) az alapszám törzstényezőös előállításában sem a 2, sem az 5 törzsszám kitevője nem 1, akkor megadható a kívánt tulajdonságú k szám. Legkisebb értéke a 2, 4, 10, 20, 50 és 100 számok valamelyike, és egy megfelelő k -értéknek minden többszöröse ugyancsak megfelelő.

Vesztergombi Katalin (Budapest, Fazekas M. gyak. g. II. o. t.)